

1

Bài giảng 6:

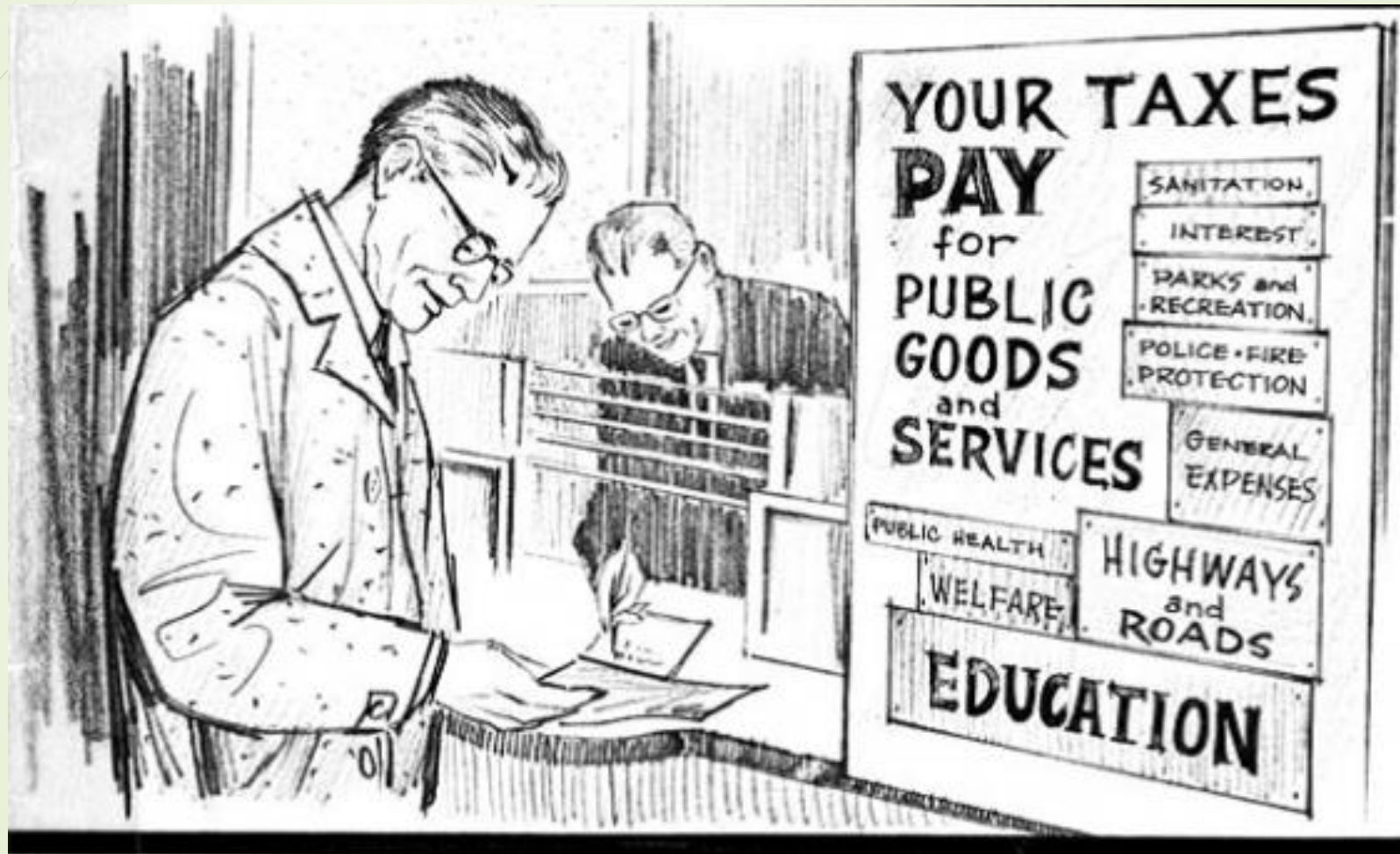
CÁC NGUỒN THU CỦA CHÍNH PHỦ

Đỗ Thiên Anh Tuấn

Trường Chính sách Công và Quản lý (FSPPM)

Đại học Fulbright Việt Nam

Tại sao chính phủ cần huy động nguồn lực?

Các nguồn thu ngân sách của chính phủ

- ▶ Thuế và phí
- ▶ Cho thuê tài sản quốc gia
- ▶ Bán tài sản quốc gia
- ▶ Lợi nhuận của doanh nghiệp nhà nước
- ▶ Viện trợ
- ▶ Vay nợ

Các nguồn thu ngân sách của VN

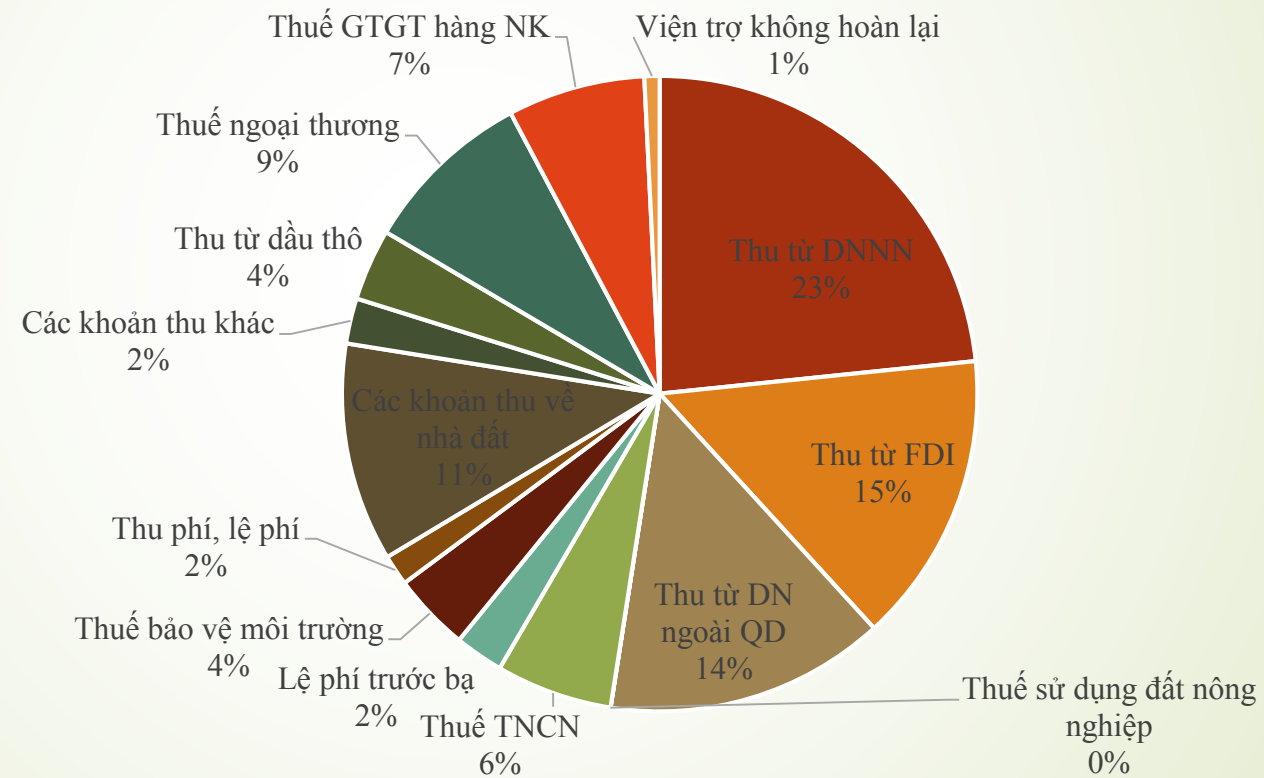
Thuế, phí và lệ phí

- Thuế giá trị gia tăng
- Thuế ngoại thương
- Thuế tiêu thụ đặc biệt
- Thuế bảo vệ môi trường
- Thuế tài nguyên
- Thuế thu nhập DN
- Thuế thu nhập cá nhân
- Thuế môn bài
- Thuế SD đất nông nghiệp
- Thuế SD đất phi NN
- Phí và lệ phí

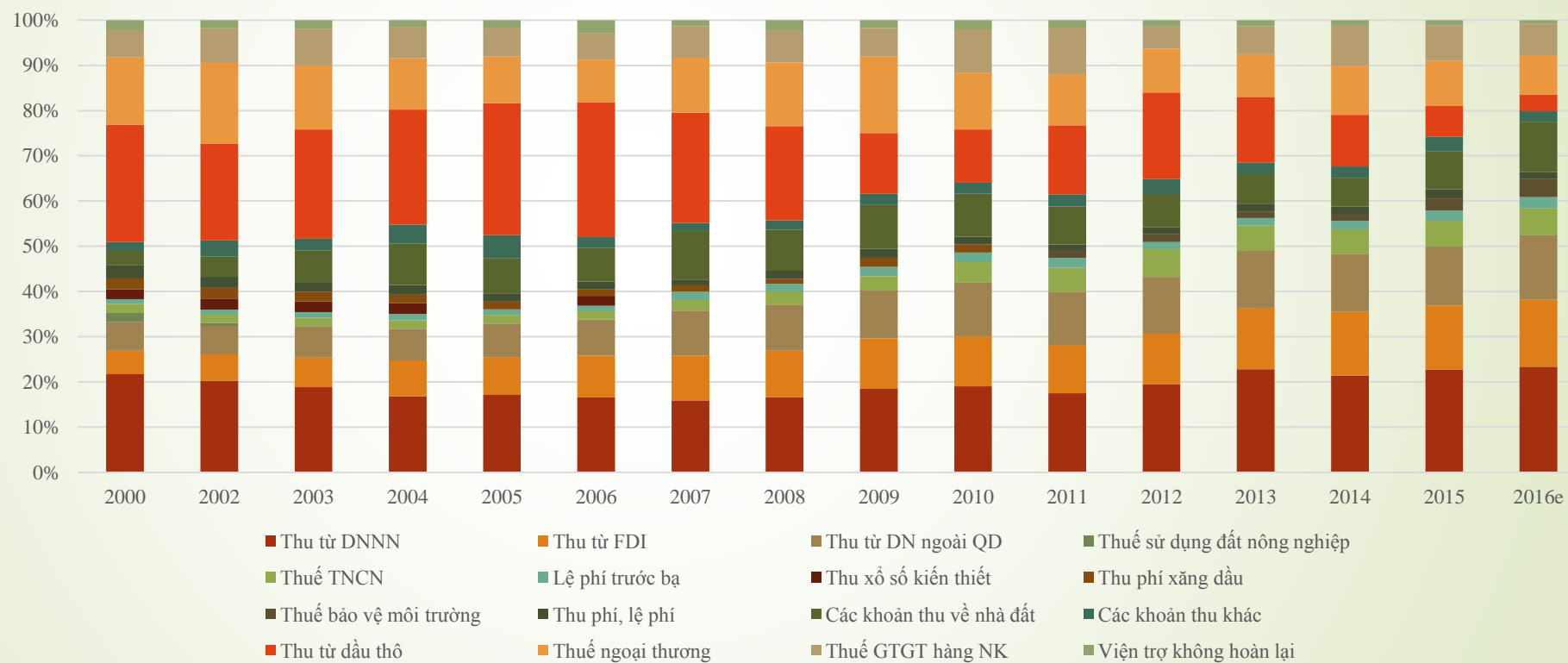
Các nguồn khác

- Tiền sử dụng hoặc cho thuê đất
- Bán tài sản nhà nước
- Xổ số kiến thiết
- Cổ tức, thu hồi vốn
- Thu từ quỹ dự trữ tài chính
- Kết dư ngân sách
- Chuyển nguồn từ năm trước
- Viện trợ
- Vay nợ
- Khác

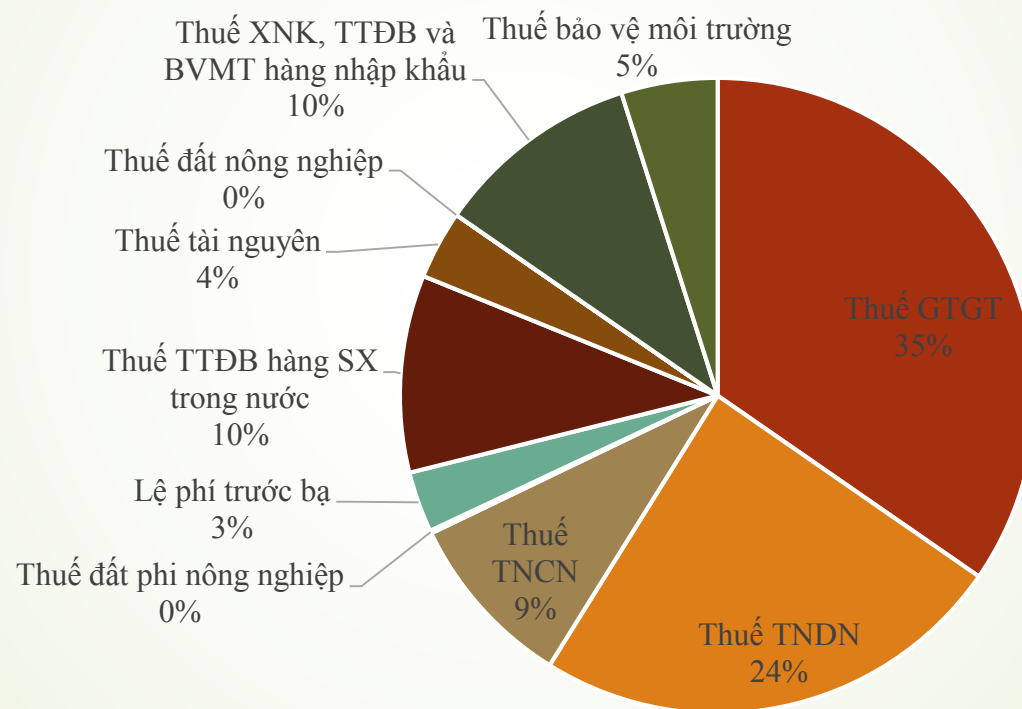
Cơ cấu các nguồn thu ngân sách Việt Nam (FY2016)

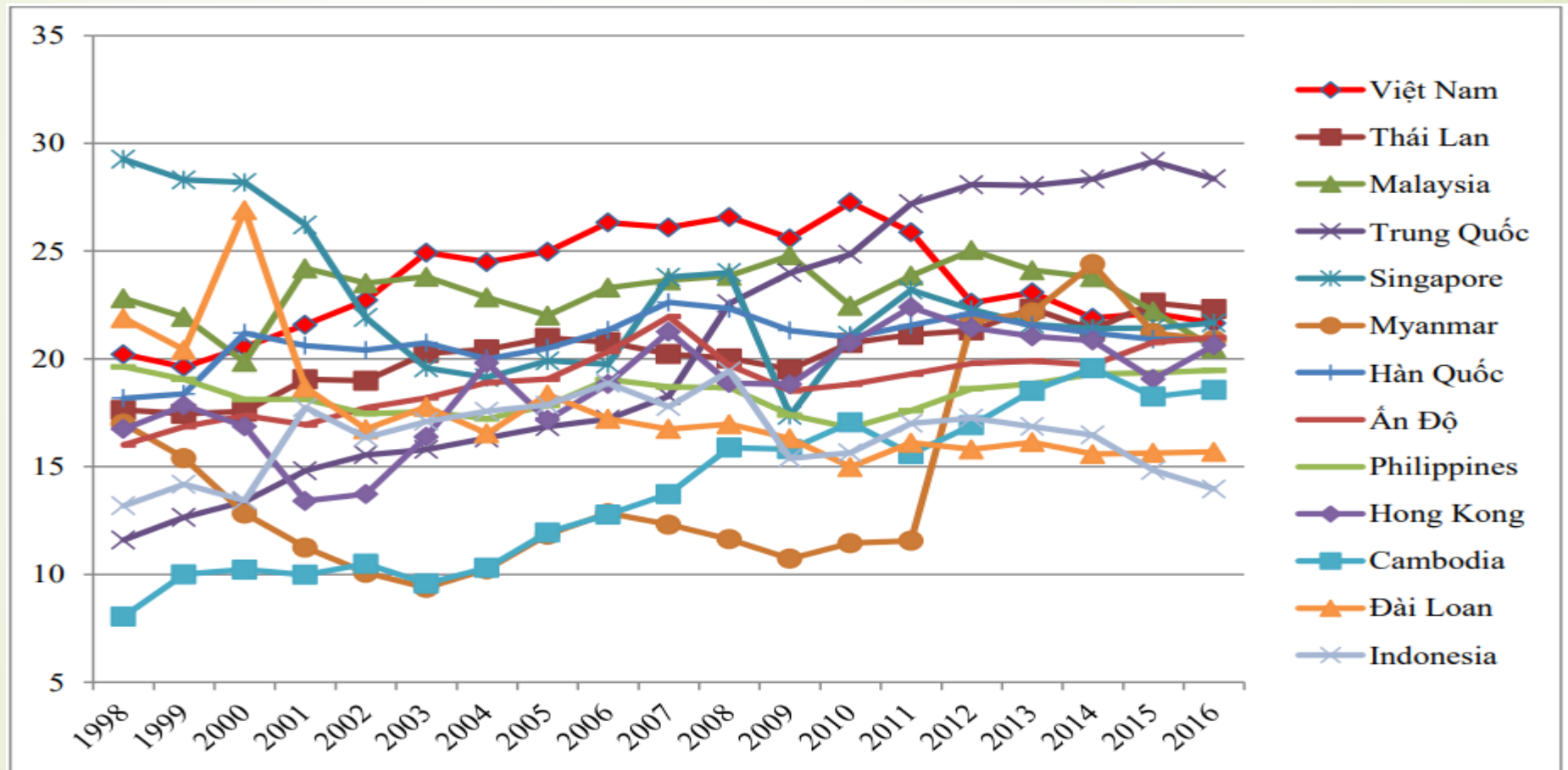
Cơ cấu các nguồn thu ngân sách (2000-2016)

Tỷ trọng các khoản thuế của Việt Nam 2017

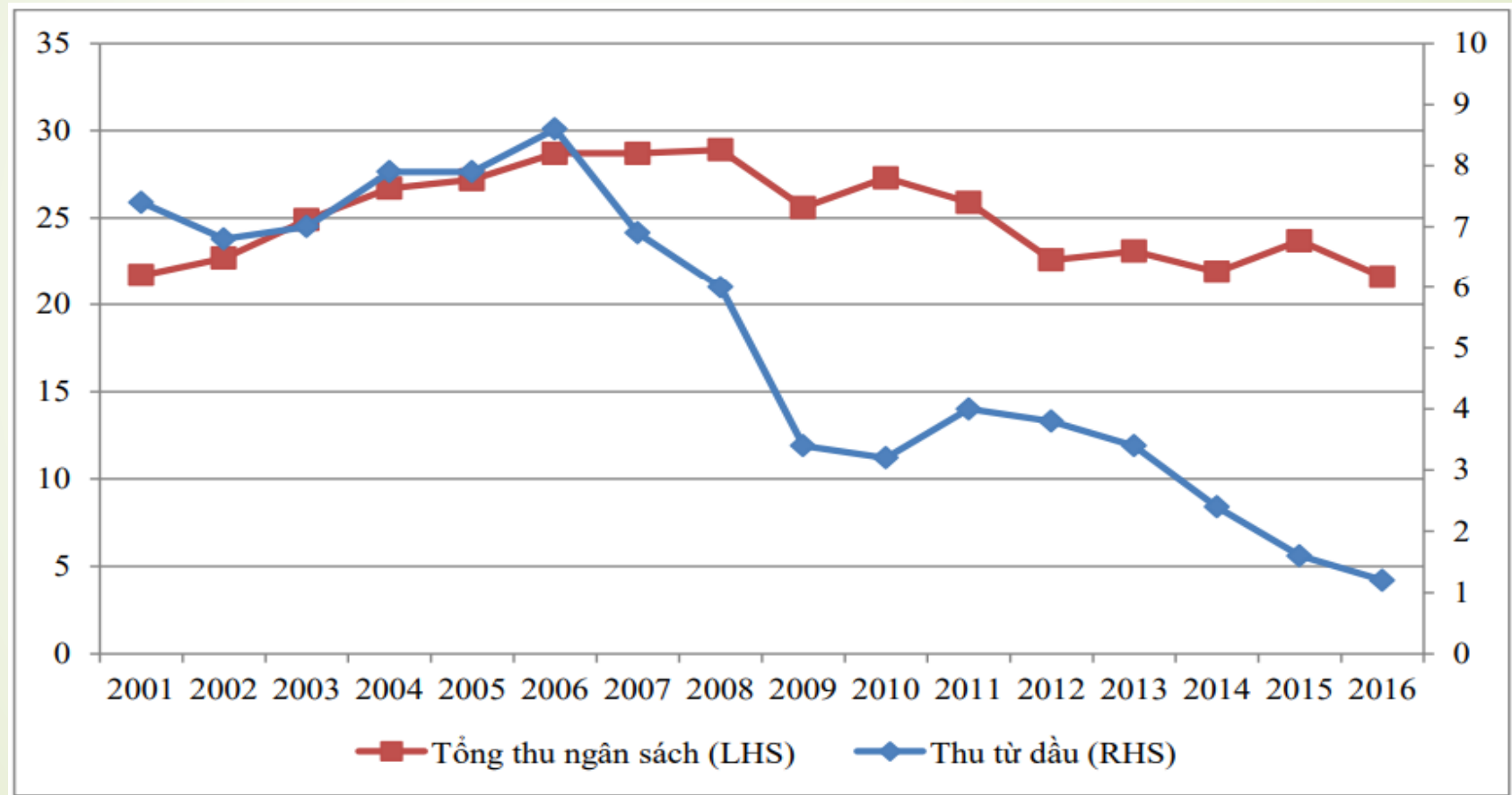

So sánh tỷ lệ thu ngân sách so với GDP của Việt Nam với các nước trên thế giới (% GDP)

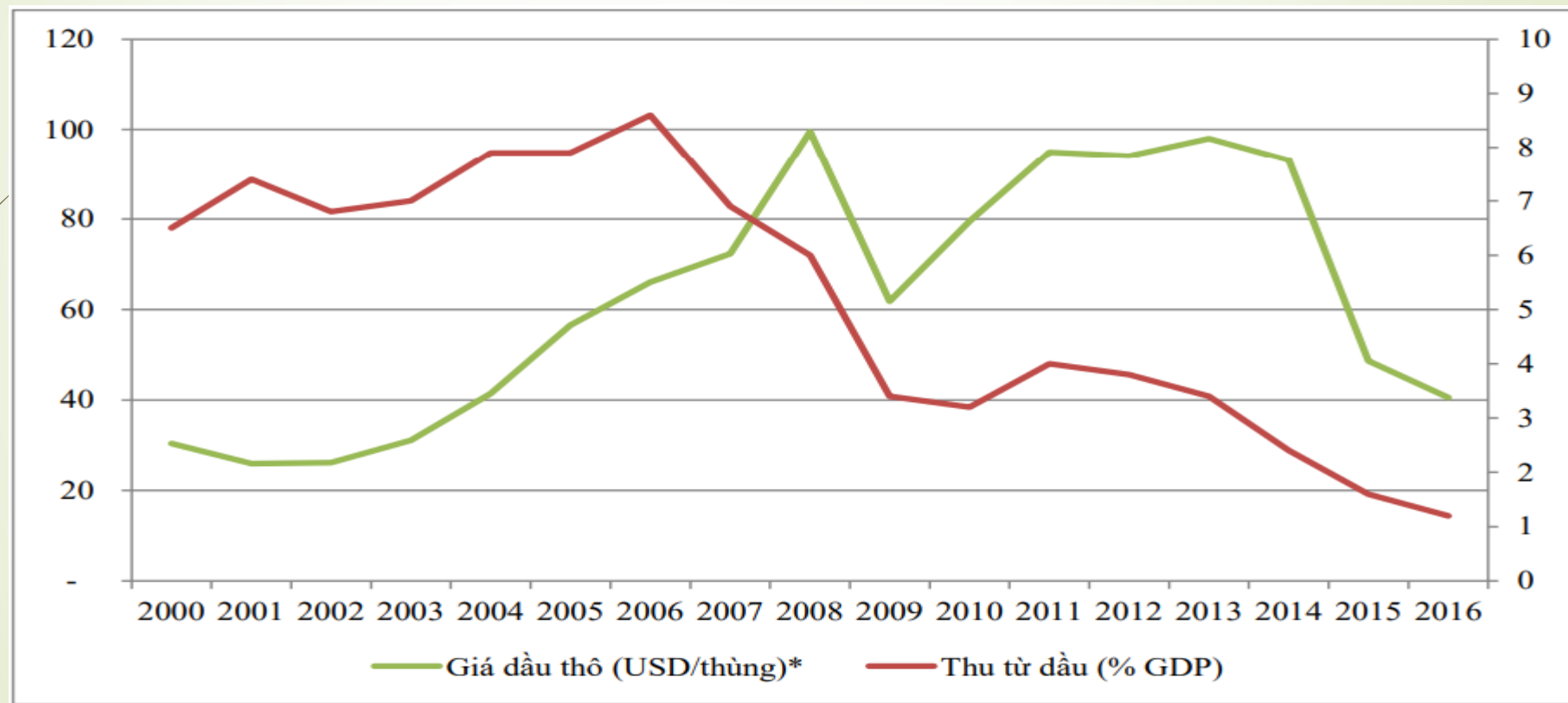
Nguồn: Tổng hợp từ cơ sở dữ liệu của IMF

Đóng góp ngân sách từ nguồn thu dầu thô (% GDP)

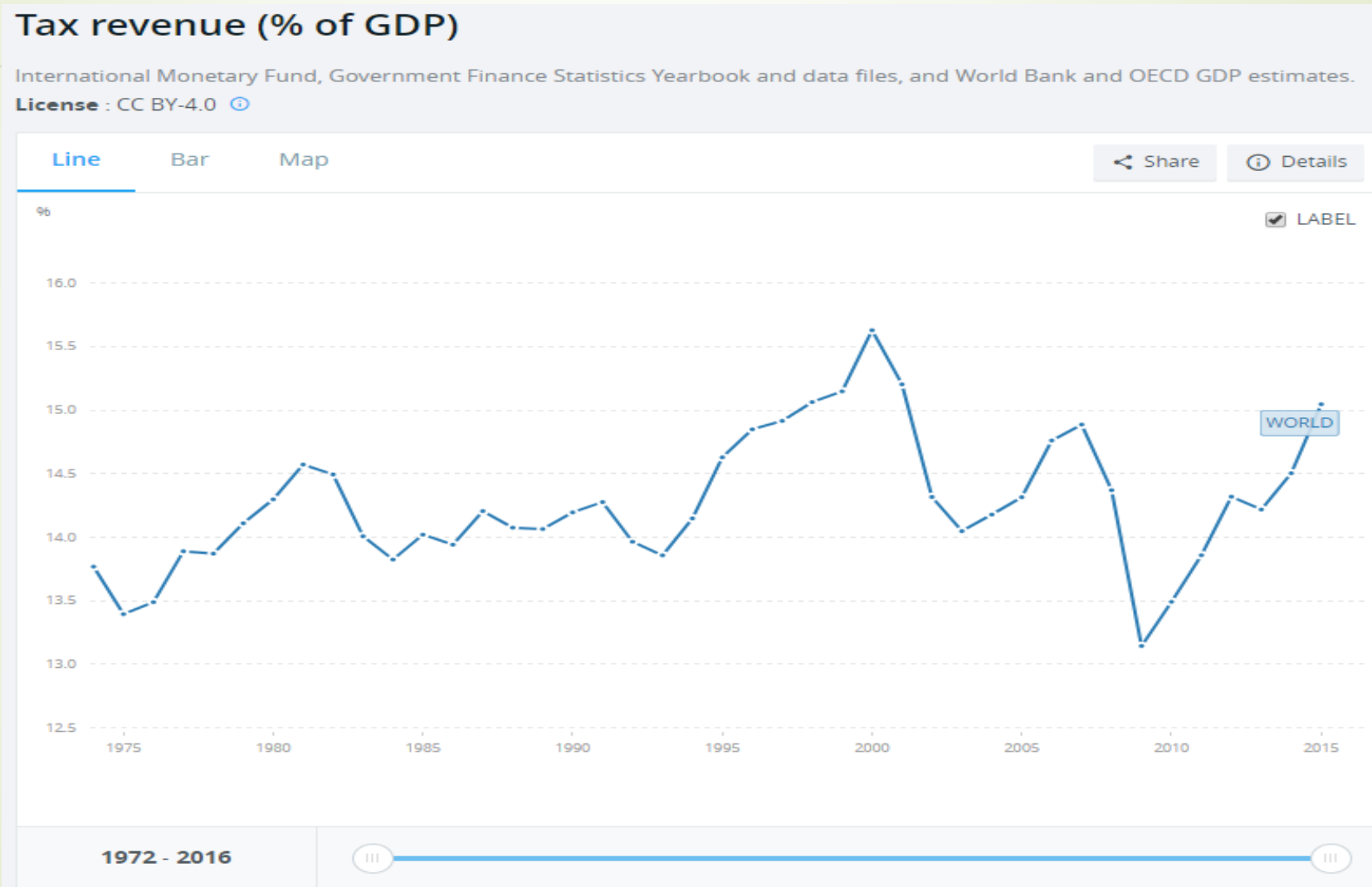
Nguồn: Số liệu trong Article IV Consultation – Staff Report các năm của IMF

Tương quan giữa giá dầu thô và thu ngân sách từ dầu thô của Việt Nam

Nguồn: Giá dầu lấy từ Federal Reserve Bank of St. Louis. Thu ngân sách từ dầu thô tính theo số liệu của Bộ Tài chính. Ghi chú: Giá dầu được tính theo giá bình quân trong năm

Tỷ trọng thu thuế bình quân của thế giới

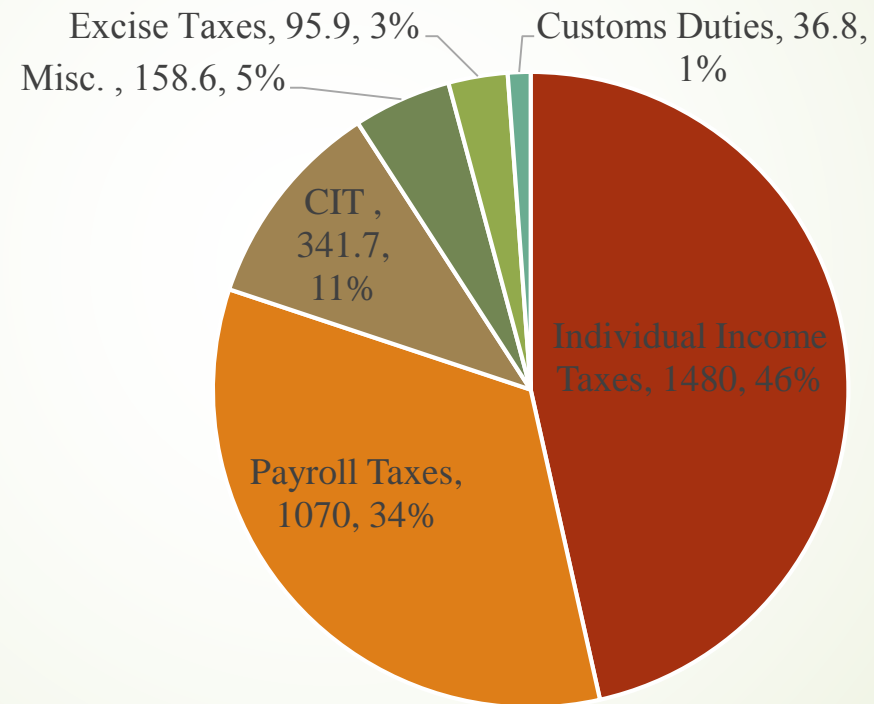

Tax revenue (% of GDP)

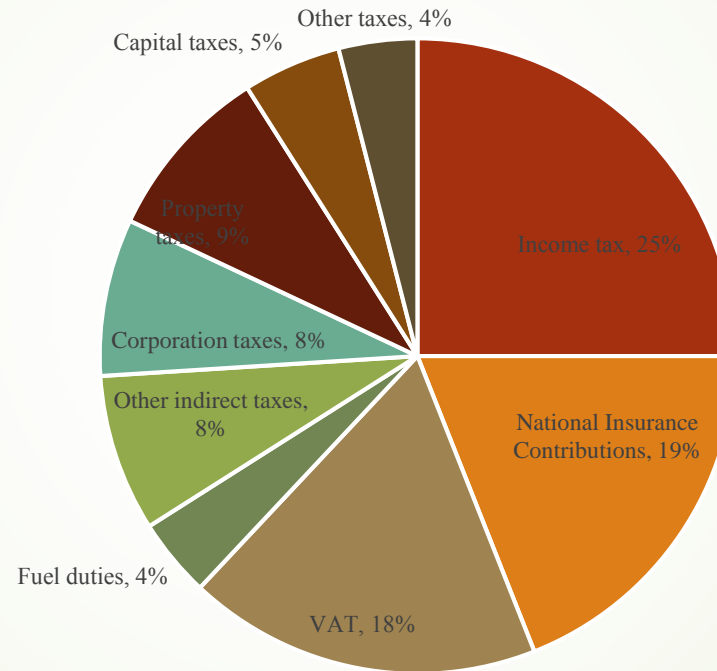
13

Country Name	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016
China	na	na	na	na	8,6	10,2	9,9	9,7	na	na
Euro area	16,7	17,5	18,1	19,2	18,1	17,9	18,9	18,9	18,9	na
European Union	18,5	19,1	19,5	20,6	19,6	19,4	20,1	20,2	20,2	na
High income	14,4	14,6	15,0	16,3	15,0	13,9	15,0	15,3	15,3	na
Indonesia	17,6	18,0	14,1	na	na	10,5	11,3	10,8	10,7	10,3
Japan	11,4	12,9	11,0	10,4	10,1	8,8	10,4	11,5	11,4	na
Korea, Rep.	13,6	13,6	13,2	14,6	13,9	14,0	14,3	13,9	13,9	na
Latin America & Caribbean	11,5	11,0	na	12,5	na	12,6	12,7	12,6	13,1	na
Lao PDR	na	na	na	na	na	13,0	13,8	14,2	13,5	na
Lower middle income		13,1	12,6		11,6	11,6	11,6	na	na	na
Low & middle income	na	na	na	na	12,2	12,5	12,3	12,2	na	na
Malaysia	na	na	na	13,7	14,8	13,3	15,3	14,8	14,3	na
OECD members	14,3	14,5	14,8	16,1	15,1	13,9	15,1	15,4	15,5	na
Philippines		14,1	16,3	12,8	12,4	12,1	13,3	13,6	13,6	13,7
Singapore	15,7	14,5	15,8	14,9	11,6	13,0	13,5	13,9	13,6	14,3
Thailand	13,7	16,9	16,4	13,0	16,1	14,9	16,9	15,7	16,1	15,7
Upper middle income	na	na	na	na	12,4	12,8	12,4	12,1	na	na
United States	10,4	10,4	10,9	12,9	10,6	8,6	10,6	11,0	11,2	10,9
Vietnam	na	na	18,7	16,5	20,9	22,3	19,1	na	na	na
World	14,0	14,2	14,6	15,6	14,3	13,5	14,2	14,5	15,0	na

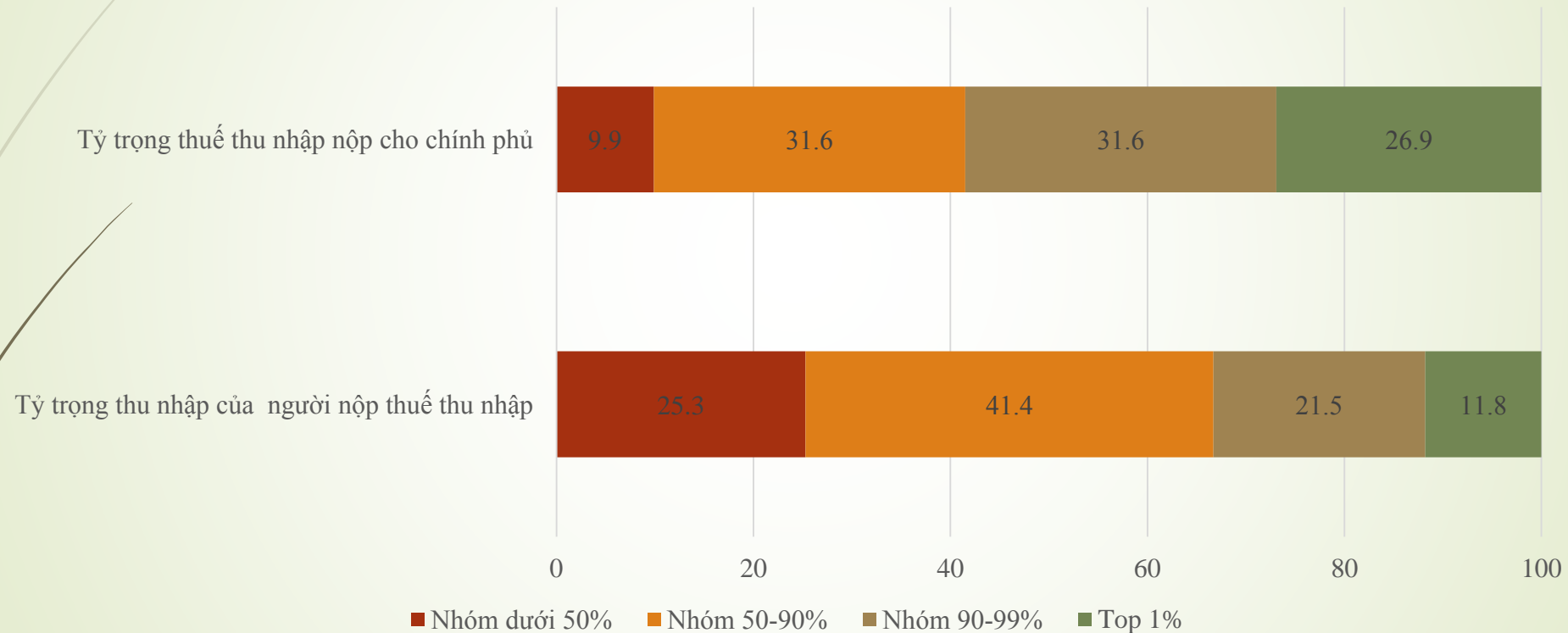
Cơ cấu thu thuế của Hoa Kỳ 2015 (tỉ USD)

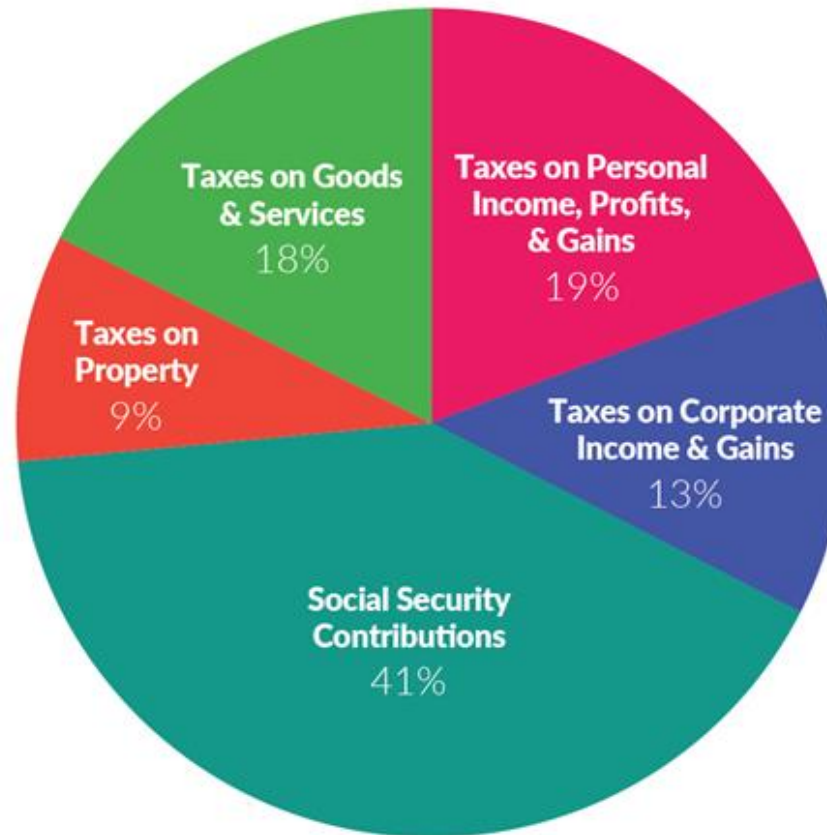
Cơ cấu thu thuế của Anh 2017-2018

Phân phối thu nhập và nộp thuế của các nhóm thu nhập ở Anh (FY2016-17)

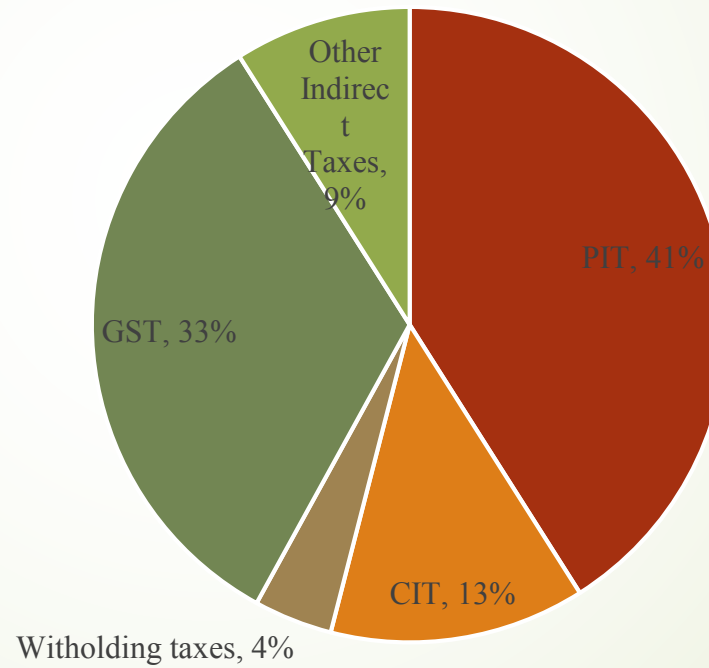

Cơ cấu thu thuế của Nhật Bản (FY2015)

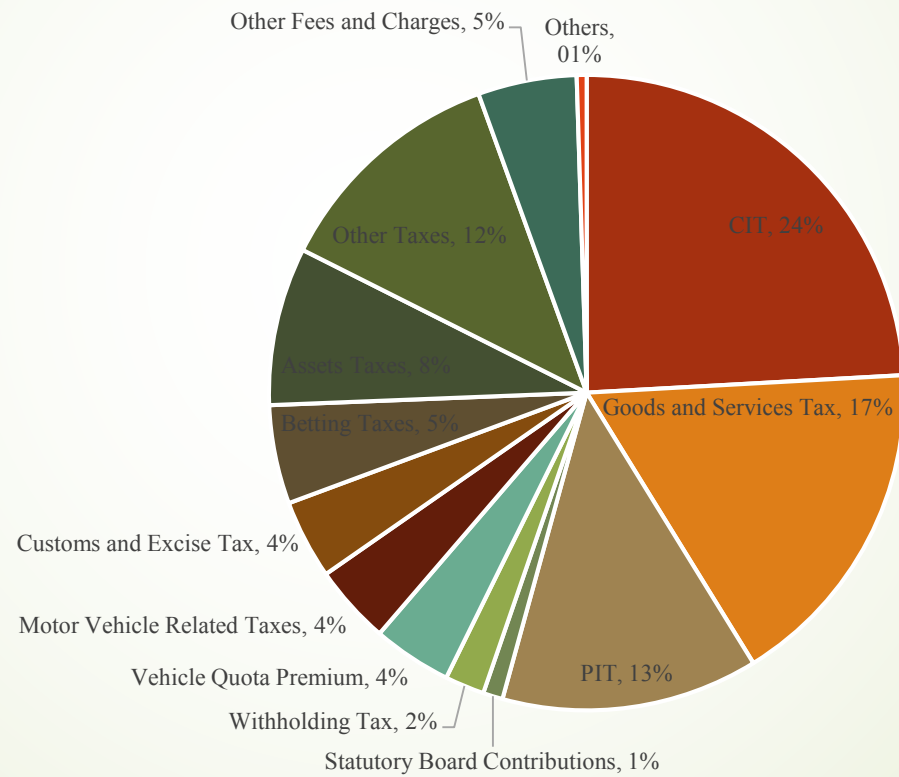

Source: OECD 2015 revenue statistics (<https://www.oecd.org/tax/revenue-statistics-japan.pdf>)
Note: 9% of the revenue in the "taxes on goods and services" category is from a VAT.

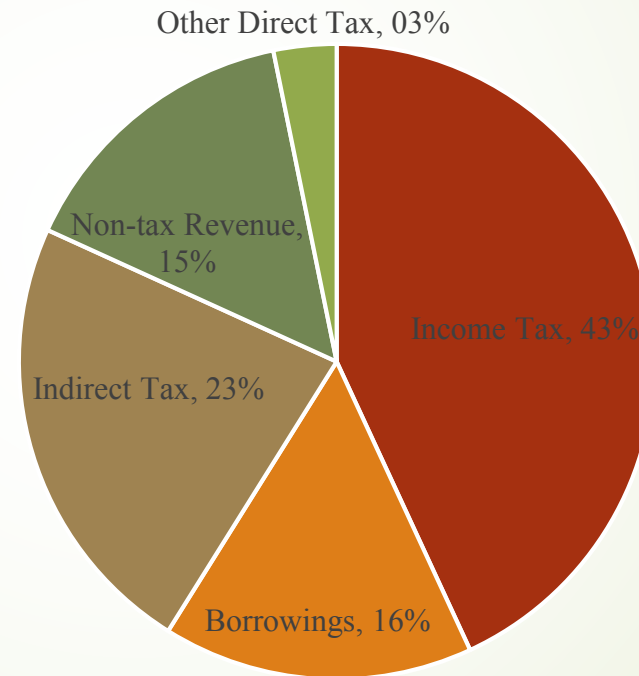
Cơ cấu thu thuế của New Zealand (FY2013-2014)

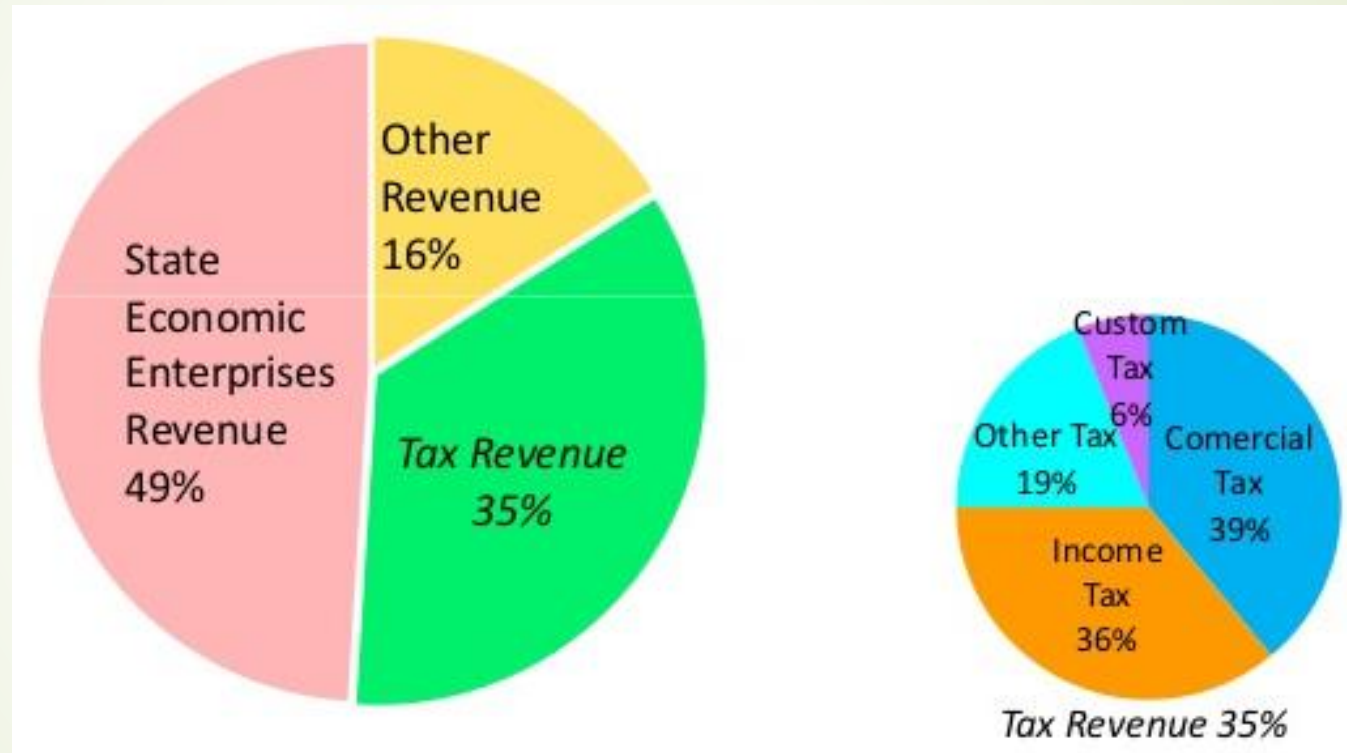
Cơ cấu thu ngân sách của Singapore (FY2013)

Cơ cấu thu ngân sách của Malaysia (FY2017)

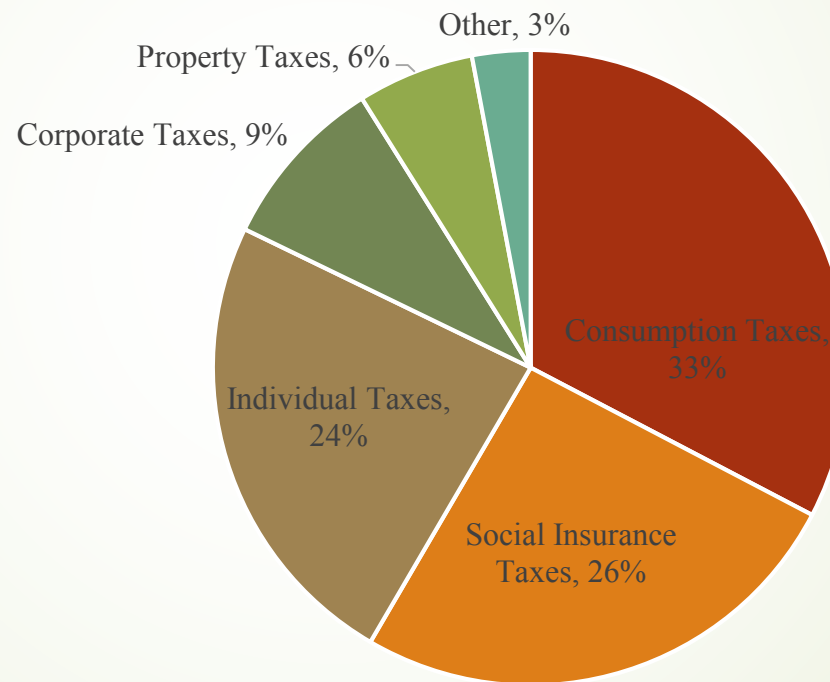

Cơ cấu thu ngân sách của Myanmar (FY2015-2016)

Nguồn: Budget Department, Ministry of Finance, Myanmar

Cơ cấu thu thuế của các nước OECD (FY2014)

Giới thiệu một số sắc thuế chính

- **Thuế thu nhập**
 - Thu nhập doanh nghiệp
 - Thu nhập cá nhân
- **Thuế tiêu dùng**
 - Thuế GTGT
 - Thuế xuất, nhập khẩu
 - Thuế tiêu thụ đặc biệt
- **Thuế tài sản**
 - Thuế bất động sản
 - Thuế tài nguyên

Một số câu hỏi thảo luận

- Nguồn thu ngân sách của Việt Nam cao hay thấp?
- Tỷ trọng thu từ thuế của VN là cao hay thấp?
- Đây là các sắc thuế quan trọng của VN?
- Đây là các nguồn thu ngân sách quan trọng của VN?
- Đây là những điểm khác thường trong cơ cấu nguồn thu ngân sách VN?
- Nguồn thu ngân sách của VN có ổn định không?
- Nguồn thu ngân sách của VN có bền vững không?
- Nguồn thu ngân sách của VN có hiệu quả không?
- Nguồn thu ngân sách của VN có công bằng không?